

**แนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพละ 4**
**GUIDELINES FOR PROMOTION SPORTS MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER
NAKHON SAWAN MUNICIPALITY IN NAKHON SAWAN PROVINCE
ACCORDING TO THE FOUR PRINCIPLES OF BALA**

¹อภิวิชญ์ เผ่าพันธุ์ Aphiwit Phaophan

²พระมหาอุดร อุดตโร PhramahaUdorn Uttaro ³วินัย ทองมัน Winai Tongmun

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: aphiwit.phaophan@gmail.com

Article Received: April 30, 2025. Revised: June 22, 2025. Accepted: June 24, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬา ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักพละ 4 การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี 1) การวิจัยเชิงปริมาณทำการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและผู้บริหาร จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้เท่ากับ .961 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) 2) การวิจัยเชิงคุณภาพทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักพละ 4 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ (1) ด้านสถานที่ออกกำลังกาย ผู้บริหารควรกำหนดประเภทและชนิดของกีฬาให้เหมาะสมกับสถานที่ มีอากาศที่โปร่งสบาย สะอาด มีความปลอดภัย (ปัญหาพละ) (2) ด้านอุปกรณ์

กีฬา อาคารและสถานที่ ผู้บริหารควรมีการจัดตั้งเวรผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีการจัดเวรให้มีการผลัดเปลี่ยนประจำวัน (อนวัชพล) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ (ปัญญาพล) (3) ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกาย โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และเครือข่ายภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ (ปัญญาพลและอนวัชพล) (4) ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการฝึกซ้อมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านทักษะ และด้านสมรรถภาพทางร่างกายด้วยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์การกีฬา (ปัญญาพลและวิริยพล) (5) ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมกีฬาในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมการฝึกซ้อมระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารควรจัดประชุมวางแผนการเข้าร่วมแข่งขันและการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการกีฬา (วิริยพล)

คำสำคัญ: การจัดการกีฬา, โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์, หลักพล 4

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the sports management condition of schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, 2) to compare opinions on sports management of schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, classified by personal factors, and 3) to present guidelines for promoting sports management according to the four principles of Bala of schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province. This research was a mixed-method research. 1) Quantitative research collected data from a sample of 181 teachers and administrators. The research instrument was a questionnaire. The reliability of the questionnaire was .961. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (One Way ANOVA). When differences were found, the differences in means were compared by pairs using the least significant difference (LSD) method. 2) Qualitative research collected data by interviewing 9 key informants. The research instrument was a semi-structured interview. The data were analyzed using content analysis.

The research findings were as follows: 1) The overall of sports management condition in schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, was at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The aspects of exercise centers, sports fields, and health parks had the highest mean which was at a high level, followed by sports equipment, buildings and locations, management, and personnel, respectively. As for organizing activities, it had the lowest mean which was at a high level. 2) The results of the comparison of sports management promoting conditions in schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, classified by personal factors, found that the respondents with different genders, ages, and work experiences had opinions

on the overall conditions of sports management in schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, which were not different, therefore, the hypothesis was rejected.

3) Guidelines for promoting sports management in schools under Nakhon Sawan Municipality, Nakhon Sawan Province, according to the principles of Four Bala, consisting of 5 aspects:

(1) In terms of exercise centers, school administrators should determine the kinds of sports that were appropriate for the exercise centers with clear air, clean, and safe (Paññā Bala).

(2) In terms of sports equipment, buildings and locations, school administrators should set up shifts for daily supervisors (Anavajja Bala). School administrators should involve students in taking care of sports equipment, buildings, and facilities. (Paññā Bala).

(3) In terms of personnel, school administrators should establish a committee to promote sports and exercise, involving parents and external networks to participate in the committee (Paññā Bala and Anavajja Bala).

(4) In terms of management, school administrators should support training by focusing on developing both skills and physical fitness with technology and sports science (Paññā Bala and Viriya Bala).

(5) In terms of organizing activities related to the promotion of sports projects or activities in the action plan, school administrators should support the organization of short-term and long-term training activities. School administrators should organize meetings to systematically plan participation in competitions and training. School administrators should promote reporting of project results to be used as information for the development of sports management (Viriya Bala).

Keywords: Sports Management, Schools Under Nakhon Sawan Municipality, Four Bala Principles

บทนำ

การกีฬามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในด้านสุขภาพ พลานามัยและด้านจิตใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมนำไปสู่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ กีฬาถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความ เข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลกจะอาศัยกระบวนการของกีฬาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรม มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่นเป็นรากฐานที่ดีของสังคม องค์การของประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งองค์กรระหว่าง ประเทศจึงได้สนับสนุนให้มีการใช้กีฬาการออกกำลังกายและนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ประชากรของประเทศตน โดยเฉพาะโรงเรียนกีฬาเป็นพื้นฐานแรก ที่จะปลูกฝังทัศนคติและวางรากฐานด้านร่างกายให้เกิดความพร้อมตามวัยที่ควรจะเป็น ทำให้โรงเรียนกีฬาเริ่มมีบทบาท สำคัญในด้านส่งเสริมและพัฒนาทางด้านกีฬาขั้นพื้นฐานของชาติ โดยมุ่งเน้นการวางรากฐานการกีฬาที่ถูกต้องให้แก่เยาวชน เพื่อให้สามารถยกระดับความสามารถของตนได้ขึ้นไปจนถึงระดับเป็นตัวแทนประเทศในการแข่งขันกีฬา ระดับชาติและนานาชาติสามารถสร้างชื่อเสียง

ให้ประเทศชาติ ตลอดจนยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูง ยิ่งขึ้น นอกจากโรงเรียนก็หาจะผลิต นักกีฬาเพื่อรับใช้ชาติแล้ว ศักยภาพของนักเรียนในโรงเรียนกีฬายังสามารถศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับการกีฬา เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับนักกีฬาไทย ให้มีชื่อเสียงและเป็นที่ ยอมรับจาก นานาชาติเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชนยังได้ให้ความสำคัญต่อการ ส่งเสริมด้านกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมด้านกีฬาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 10 (2) ส่งเสริม สนับสนุน และทำการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความเป็นเลิศด้าน กีฬาการพลศึกษา การสร้างเสริมสุขภาพ วิทยาศาสตร์การกีฬา การบริหารจัดการกีฬา การประกอบธุรกิจและ อุตสาหกรรมกีฬา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2562, 2562) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐาน การศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการ กีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับรัฐจัดการศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการ พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งพัฒนาคนไทยมีความสุข และสนองต่อการบรรลุซึ่ง ผลประโยชน์แห่งชาติ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม สามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจซึ่งมี กรอบแนวทางการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนไว้ 5 แนวทาง ดังนี้ 1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง 3) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ 4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี 5) การสร้างความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขของ ครอบครัวไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2561) โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความ มั่นคงของสังคมและประเทศชาติซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นคงของ สถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกระดับ คุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4), 2562)

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมี อำนาจหน้าที่จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและ พัฒนาเด็กเล็ก พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50(6) กำหนดให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ให้ราษฎร ได้รับการศึกษาอบรม มาตรา 53(1) และมาตรา 56(1) กำหนดให้เทศบาลเมืองและเทศบาลนครมีหน้าที่ให้ ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (5) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตาม แนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16(9) กำหนดให้เทศบาล

และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา มาตรา 17(6) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 กำหนดให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 หรือตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด ดังนี้ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้แบ่งออกเป็นสามระดับ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นการกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป (กระทรวงมหาดไทย, 2563)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะที่เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศได้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการศึกษา กีฬา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ และด้านสุขภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมอันเป็นผลจากการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็นกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกีฬา ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์มีสถานศึกษาในการรองรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านกีฬา สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาที่มีการส่งเสริมด้านกีฬาอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามความถนัดอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้การบริหารจัดการในสถานศึกษาควรเป็นไปตามแนวทางการจัดทำมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรม (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2562)

จากรายงานการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่าสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่รวมสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษากลุ่มนักเรียนความสามารถพิเศษเฉพาะ) จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำโพใต้ โรงเรียนเทศบาลวัดพรหมจริยาวาส โรงเรียนเทศบาลวัดวรนาถบรรพต โรงเรียนเทศบาลวัดช่องศรีฯ โรงเรียนเทศบาลวัดจอมศรีนาคพรต โรงเรียนเทศบาลวัดสุทธวราราม และโรงเรียนเทศบาลวัดไทรเหนือ ประสพปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบ การมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม การตรงต่อเวลาของนักกีฬา และนักกีฬามีความสนใจและความสามารถในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทชนิดมีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการซ้อม สถานที่ ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

ส่งผลให้นักเรียนที่มีความสนใจและความสามารถด้านกีฬาไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีผลการประเมินความสามารถ และทักษะด้านกีฬาไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่โรงเรียนกีฬาเทศบาลนครสวรรคกำหนด จึงทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองถนัด (สำนักการศึกษาเทศบาลนครนครสวรรค์, 2565) สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จึงควรมีการส่งเสริมการจัดการกีฬาให้เป็นไปตามมาตรฐานแนวทางการจัดทำมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรด้านกีฬามีความรู้ ความสามารถ ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะศาสตร์หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาจะต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างนักกีฬาอย่างเป็นระบบ และการสร้างแนวทางการบริหารจัดการที่ดีนั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการซึ่งสอดคล้องกับ หลักผล 4 อันเป็นธรรมแห่งพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความมั่นใจ ไม่หวั่นต่อภัยทุกอย่าง ประกอบด้วย 1) ปัญญาผล (กำลังปัญญา) 2) วิริยผล (กำลังความเพียร) 3) อนุวัชผล (กำลังสุจริต) 4) สังคผล (กำลังการสงเคราะห์) (อง.นวก. (ไทย) สอดคล้องกับการวิจัยของวันฉัตรพร ศรีใส (2565) ที่พบว่า แนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักผล 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในจังหวัดขอนแก่น คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความเห็นต่อการบริหารการศึกษาตามหลักผล 4 โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าหลักผล 4 สามารถนำมาซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีทั้งต่อผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักผล 4 เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ในการเข้าใจถึงปัญหาในการพัฒนาการศึกษาด้านการส่งเสริมกีฬาในสถานศึกษาปกติ ตลอดจนเข้าใจถึงความแตกต่างของสถานศึกษาแต่ละแห่งในสังกัดในส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านกีฬา ตลอดจนหาแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการส่งเสริมการจัดการกีฬาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักผล 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โค้ชผู้ฝึกสอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 340 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โค้ชผู้ฝึกสอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 181 คน ได้จากการเทียบตารางของ Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970) แล้วกำหนดสัดส่วนและสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ จำนวน 9 รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจงคุณสมบัติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัย แล้วร่างแบบสอบถาม 2) นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 3) นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วดำเนินการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency: IOC) 4) ขอความอนุเคราะห์หนังสือ/บันทึกข้อความ เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิที่หาค่าดัชนีความสอดคล้องจำนวน 5 คน กำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 5) นำผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดให้ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 สามารถใช้สอบถามได้ และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.60 6) ปรับปรุงร่างแบบสอบถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย 7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คน 8) เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดค่าความเชื่อมั่นมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ จึงถือว่ามีความเชื่อมั่นและใช้สอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น .961 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ 2 ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามการส่งเสริมการจัดการกีฬา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ 2) ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านการจัดกิจกรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ท คือ ตั้งแต่ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักพล 4

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

ข้อที่	สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1.	ด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ	4.45	.51	มาก	1
2.	ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่	4.33	.37	มาก	2
3.	ด้านบุคลากร	4.21	.32	มาก	4
4.	ด้านการบริหารจัดการ	4.21	.36	มาก	3
5.	ด้านการจัดกิจกรรม	4.19	.40	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.28	.19	มาก	

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวมเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพละ 4 มีดังนี้

4.1 ด้านสถานที่ออกกำลังกาย ผู้บริหารควรกำหนดประเภทและชนิดของกีฬาให้เหมาะสมกับสถานที่ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดสถานที่ให้มีอากาศที่โปร่งสบาย สะอาด มีความปลอดภัย ไม่เป็นอุปสรรคในการฝึกซ้อม และไม่มีความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายต่อนักกีฬา (ปัญญาพละ)

4.2 ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ผู้บริหารควรมีการจัดตั้งเวรผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีการจัดเวรให้มีการผลัดเปลี่ยนประจำวัน (อนวัชพละ) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ (ปัญญาพละ) ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมก่อนการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ดูแลรับผิดชอบอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ และผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับการลงนามรับทราบคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน (สังคหพละ)

4.3 ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และเครือข่ายภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ (ปัญญาพละและอนวัชพละ) ผู้บริหารควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่นโยบายการส่งเสริมกีฬา และการออกกำลังกายสู่สาธารณชนเพื่อสร้างความเข้าใจและเชิญชวนร่วมเป็นคณะกรรมการ (วิริยพละ ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกาย

ภายในสถานศึกษา (อนวัชพละ) ผู้บริหารควรแต่งตั้งเครือข่ายผู้ปกครองในระดับชั้นเรียนที่มีศักยภาพในการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายให้เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการสวดคล้องกับ (สังคพละ)

4.4 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาในประเภทที่นักกีฬานักเรียนสนใจ สนับสนุนการฝึกซ้อมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านทักษะ และด้านสมรรถภาพทางร่างกายด้วยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์การกีฬา นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ แข็งแรงสมบูรณ์ รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศควบคู่กับการจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพ (ปัญญาพละและวิริยพละ)

4.5 ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมกีฬาในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมการฝึกซ้อมระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารควรจัดประชุมวางแผนการเข้าร่วมแข่งขันและการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการกีฬา (วิริยพละ) ผู้บริหารควรมีการวางแผนเป็นลำดับแรกก่อนที่จะมีการจัดการประชุมเพื่อทำแผนปฏิบัติการ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจสืบเนื่องจาก โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการกีฬาทั้งด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพที่มีการจัดสถานที่เหมาะสมกับการออกกำลังกาย มีการให้บริการสนามกีฬาแก่หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงการจัดให้มีสวนสุขภาพในการให้บริการกับนักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป มีการดูแลรักษา และบำรุงอุปกรณ์กีฬาจัดให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับเบญจวรรณ พงศ์สุวรรณ และคณะ ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาคณะการบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สภาพการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวมเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการจัดการกีฬาอย่างทั่วถึง ให้บริการและสนับสนุนครูผู้สอนทุกเพศ ทุกวัย ให้อิสระในการทำงานและดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านกีฬาให้นักเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของเบญจวรรณ พงศ์สุวรรณ และคณะ (2560) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนกีฬาที่มีเพศ ระดับ

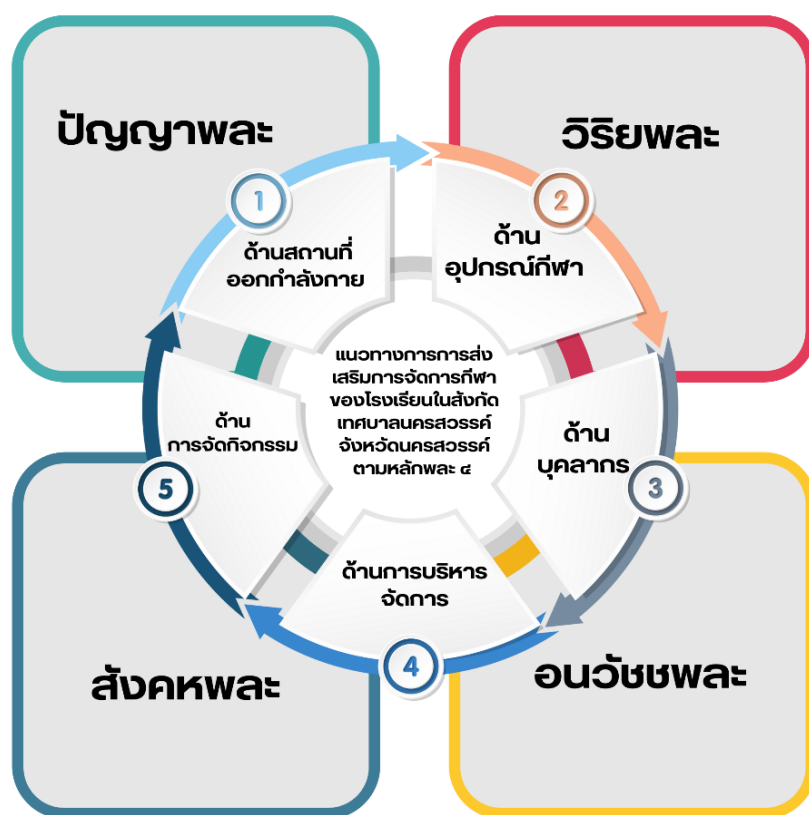
การศึกษา และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักพล 4 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านสถานที่ออกกำลังกาย ผู้บริหารควรกำหนดประเภทและชนิดของกีฬาให้เหมาะสมกับสถานที่ มีอากาศที่โปร่งสบาย สะอาด มีความปลอดภัย (ปัญญาพล) 2) ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ผู้บริหารควรมีการจัดตั้งเวรผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีการจัดเวรให้มีการผลัดเปลี่ยนประจำวัน (อนวัชพล) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ (ปัญญาพล) 3) ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และเครือข่ายภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ (ปัญญาพลและอนวัชพล) 4) ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการฝึกซ้อมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านทักษะ และด้านสมรรถภาพทางร่างกายด้วยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์การกีฬา (ปัญญาพลและวิริยพล) 5) ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมกีฬา ในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมการฝึกซ้อมระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารควรจัดประชุมวางแผนการเข้าร่วมแข่งขันและการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการกีฬา (วิริยพล) ซึ่งการนำหลักพล ธรรมมาบูรณาการใช้นั้นว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก เพราะสามารถส่งเสริมให้ผู้บริหาร ได้มีการจัดการกีฬาในได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ บุญปู (2557) ที่กล่าว ได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการที่จะทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องรู้จักบูรณาการพลังอำนาจทั้งตามแนวพุทธศาสตร์และศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อเป็นพลัง อำนาจเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ การบูรณาการพลธรรมที่เป็นแนวพุทธศาสตร์กับพลัง อำนาจตามศาสตร์สมัยใหม่เพื่อสร้างพลังอำนาจเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษานั้น นับได้ว่าเป็นการ บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่เหมาะสม เพราะภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น การบริหารบางด้าน สมควรบริหารตามศาสตร์สมัยใหม่ เช่น พลังอำนาจตามกฎหมาย อำนาจการบังคับหรือลงโทษ เป็นต้น ส่วนการบริหารบางด้านสมควรบริหารตามพุทธศาสตร์ คือ พลธรรม เช่น กำลังการทำงานที่สุจริต กำลังการ สงเคราะห์ช่วยเหลือทั้งผู้ร่วมงานและนักเรียน เป็นต้น เหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้หลักพลธรรมในการ บริหารทั่วไปทั้ง 3 ด้าน และในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน เป็นเบื้องต้น จากนั้นจึงควรเสริมพลังอำนาจ ทั้ง 8 ประการในการบริหารทั่วไป 3 ด้านและในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน เพื่อเป็นการเสริมพลังอำนาจ ให้การบริหารด้านต่างๆ เป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ไพโรจน์ สว่างไพร และคณะ (2565) ที่พบว่า รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัด มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประกอบด้วยองค์ประกอบด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และสอดคล้องกับการวิจัยของบงกช จันทร์สุขวงศ์ (2562) ที่พบว่า รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ฝึกสอน/ผู้เชี่ยวชาญกีฬา 2) วิทยาศาสตร์การ กีฬา 3) สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 4)งบประมาณ 5) การบริหารจัดการองค์กร 6) การฝึกซ้อม 7) การจัดประสพการณ์ในการแข่งขัน 8) การคัดเลือกนักกีฬา 9) ความพร้อมของนักกีฬา 10) การส่งเสริมสนับสนุนและการจูงใจ 11) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสอดคล้องกับการวิจัยของอวยชัย

ราชัยกุล (2565) พบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการปฏิบัติงาน สมรรถนะจะสะท้อนให้เห็นถึง ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ การเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ ปัญญาพละ กำลังความรู้ วิริยะพละ นำสู่ปฏิบัติ ผนวชพละ ซื่อสัตย์สุจริต และสังคหพละ มีจิตอาสาซึ่ง สามารถพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยความรู้ความสามารถ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ สภาพการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักพละ 4 โดยสรุปเป็นองค์ความรู้การวิจัยดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

แนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัด นครสวรรค์ ตามหลักพละ 4 สามารถดำเนินการได้โดยมีขั้นตอนและกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ด้านสถานที่ออกกำลังกาย ผู้บริหารควรกำหนดประเภทและชนิดของกีฬาให้เหมาะสมกับ สถานที่ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดสถานที่ให้มีอากาศที่โปร่งสบาย สะอาด มีความปลอดภัย ไม่เป็น อุปสรรคในการฝึกซ้อม และไม่มีความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายต่อนักกีฬา ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลัก ปัญญาพละ (กำลังปัญญา) โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา และส่งเสริมการ ออกกำลังกายในสถานที่ที่มีความเหมาะสม

2. ด้านอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ผู้บริหารควรมีการจัดตั้งเวรผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีการจัดเวรให้มีการผลัดเปลี่ยนประจำวัน สอดคล้องกับหลัก อนุวัชพละ (กำลังสุจริต) ที่ผู้บริหารมีความตั้งใจแน่วแน่ในการบริหารจัดการและดูแลอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ ทั้งนี้การจัดตั้งเวรผู้ดูแลและผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ สอดคล้องกับหลัก ปัญญาพละ (กำลังปัญญา) คือมีความคิดริเริ่มในการส่งเสริมให้ทั้งครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาซึ่งครุมีหน้าที่ดูแลรักษาในฐานะผู้สอน ส่วนผู้เรียนก็มีหน้าที่ในการดูแลรักษาในฐานะผู้ใช้อุปกรณ์กีฬา และสถานที่โดยตรงจึงเป็นผลดีต่อผู้เรียนและผู้สอนในการดูแลรักษาอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมก่อนการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ดูแลรับผิดชอบอุปกรณ์กีฬา อาคารและสถานที่ และผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับการลงนามรับทราบคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน สอดคล้องกับหลักสังคหพละ (กำลังการสงเคราะห์) โดยผู้บริหารมีการมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างเหมาะสม เป็นการใช้อำนาจบังคับบัญชาในทางที่เหมาะสม ด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ ด้วยความยุติธรรม

3. ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และเครือข่ายภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการมีความสอดคล้องกับหลัก ปัญญาพละ (กำลังปัญญา) ในการส่งเสริมให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมกีฬาให้แก่บุตรหลาน และสอดคล้องกับหลัก อนุวัชพละ (กำลังสุจริต) คือการบริหารเครือข่ายด้วยเจตนาอันบริสุทธิ์มุ่งหวังผลดีให้เกิดแก่ตัวผู้เรียนและสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่นโยบายการส่งเสริมกีฬา และการออกกำลังกายสู่สาธารณชนเพื่อสร้างความเข้าใจและเชิญชวนร่วมเป็นคณะกรรมการ สอดคล้องกับหลัก วิริยพละ (กำลังความเพียร) โดยสร้างการรับรู้อย่างทั่วถึงเพื่อให้ได้บุคคลที่มีศักยภาพสูงในการร่วมพัฒนาและส่งเสริมกีฬา ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายในสถานศึกษาสอดคล้องกับหลัก อนุวัชพละ (กำลังสุจริต) ซึ่งผู้บริหารได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคลากรอย่างสุจริตและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ผู้บริหารควรแต่งตั้งเครือข่ายผู้ปกครองในระดับชั้นเรียนที่มีศักยภาพในการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกายให้เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการสอดคล้องกับ สังคหพละ (กำลังการสงเคราะห์)

4. ด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจให้เป็นไปเพื่อการส่งเสริมกีฬา ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาในประเภทที่นักกีฬานัดและสนใจ สนับสนุนการฝึกซ้อมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านทักษะ และด้านสมรรถภาพทางร่างกายด้วยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์การกีฬา นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ แข็งแรง สมบูรณ์ รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศควบคู่กับการจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักปัญญาพละ (กำลังปัญญา) ซึ่งผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างเหมาะสม ทั้งกับตัวผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา และมีความสอดคล้องกับหลักวิริยพละ(กำลังความเพียร) ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจนั้นเมื่อกำหนดแล้วต้องใช้ความเพียรในการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงการที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

5. ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมกีฬาในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมการฝึกซ้อมระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารควรจัดประชุม

วางแผนการเข้าร่วมแข่งขันและการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการกีฬาสอดคล้องกับวิสัยพละ (กำลังความเพียร) ในการนำผลการดำเนินโครงการมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการต่อไปและผู้บริหารควรแนะนำให้ครูเสนอแนวทางพัฒนาจากผลการดำเนินโครงการนั้นเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีงบประมาณถัดไปสอดคล้องกับหลักปัญญาพละ (กำลังปัญญา) โดยผู้บริหารควรมีการวางแผนเป็นลำดับแรกก่อนที่จะมีการจัดการประชุมเพื่อทำแผนปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ด้านการจัดการกีฬามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่สนับสนุนจัดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เช่น การเพิ่มรายการการแข่งขันกีฬา การส่งต่อนักกีฬาที่ผ่านการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น
 - 1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรด้วยการจัดอบรม และส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมร่วมกับหน่วยงานทั้งที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นเพื่อฝึกซ้อมผู้เรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนของโรงเรียนกีฬาภาคเหนือ
 - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการกีฬาของโรงเรียนกีฬาและโรงเรียนปกติที่มีผลงานความเป็นเลิศด้านกีฬา

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2561). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565). กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.
- กระทรวงมหาดไทย. (2563). แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียกชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.
- บงกช จันทรสุขวงศ์. (2562). รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เบญจวรรณ พงศ์สุวรรณ และคณะ. (2560). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 6(2), 5.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา หน้า 49 เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. 1 พฤษภาคม 2562.

- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา หน้า 1 เล่ม 136 ตอนที่ 67 ก. 22 พฤษภาคม 2562.
- ไพโรจน์ สว่างไพรและคณะ. (2565). การจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้หลักประชาธิปไตย. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ, 48(1), 6.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วันฉวีวรรณ ศรีไสว. (2565). แนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักพละ 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในจังหวัดขอนแก่น. Journal of Modern Learning Development, 7(6), 136-145.
- สมศักดิ์ บุญปู. (2557). พลธรรม : พลังอำนาจเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่. วารสารครูศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 1(2), 1-12.
- สำนักการศึกษาเทศบาลนครนครสวรรค์. (2565). รายงานการจัดการศึกษา. นครสวรรค์, เทศบาลนครนครสวรรค์.
- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). มาตรฐานการส่งเสริมกีฬา. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- อวยชัย ราชชัยกุล. (2565). การประยุกต์ใช้พละ 4 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการปริทรรศน์, 5(1), 246-254.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.